

Notat

8. maj 2024

Ny aftale om Folkeskolen: Forberedt på fremtiden II. Frihed og fordybelse - et kvalitetsprogram for folkeskolen

Følgende notat omhandler den nye aftale om folkeskolen, som regeringen indgik den 19. marts 2024 sammen med resten af folkeskoleforligskredsen (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti). Forligskredsen ønsker at give mere lokalt frihed til skolerne ved at afskaffe en række krav, samt bedre sammenhæng mellem teori og praksis i undervisningen, og at eleverne får bedre mulighed for at fordybe sig.

Aftaleteksten indeholder 33 initiativer, som er fordelt under følgende overskrifter:

- Frisættelse af folkeskolen og mere indflydelse til skolebestyrelserne
- Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever
- Ro og rammer - nødvendigt for nogle, godt for alle
- Et styrket lærerværelse.

En række af de 33 initiativer lægger sig op ad indsatser, som vi i Norddjurs Kommune allerede har igangsat eller har på tegnebrættet. Det gør sig både gældende med lokalt prioriterede indsatser på de enkelte skoler og på et kommunalt niveau med f.eks. initiativerne i udskolingsrammen, anbefalingerne fra § 17, stk. 4-udvalget om folkeskolen og forslag til råderumskataloget, som behandles i foråret 2024.

Notat skal læses som en opdatering af orienteringen til Børne- og Ungdomsudvalget fra udvalgsmødet den 16. november 2023, som omhandlede regeringens udspil om folkeskolen sammenholdt med igangsatte eller planlagte indsatser i Norddjurs Kommune.

Nedenfor er initiativerne fra aftaleteksten oplistet og sammenholdt med lignende indsatser, der er igangsat eller forventes igangsat i Norddjurs Kommune.

Aftalens ikrafttrædelse

Der er forskel på, hvor hurtigt de enkelte dele af aftalen kan sættes i gang eller kan træde i kraft. Nogle initiativer igangsættes allerede fra skoleåret 2024/25. Børne- og Undervisningsministeren vil fremsætte lovforslag om de initiativer, som kræver lovændring, i efteråret 2024. Hvis der er behov for ændringer i folkeskoleloven, vil initiativerne tidligst kunne træde i kraft den 1. januar 2025, og hvis de skal gælde for et helt skoleår - så fra skoleåret 2025/26.

Aftalens økonomi

Den samlede finansiering udgør 3.335 mio. kr. og består af følgende:

- Et årligt økonomisk løft på 740 mio. kr. varigt (fuldt indfaset) til nye indsatser
- Finansiering der frigøres inden for folkeskolens eksisterende rammer på baggrund af afskaffelse af understøttende undervisning og nedjustering af antallet af fagtimer.

De økonomiske konsekvenser forbundet med aftalen skal forhandles med KL.

Den fulde aftaletekst kan læses her: <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/aktuelt/pdf24/mar/240320-aftale-om-folkeskolens-kvalitetsprogram-%E2%80%93-frihed-og-fordybelse.pdf>

Initiativer i aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram sammenholdt med indsatser i Norddjurs Kommune

Frisættelse af folkeskolen og mere indflydelse til skolebestyrelserne

Initiativer i aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram	Igangværende eller planlagte indsatser i Norddjurs Kommune
Fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner	
Frihed til kortere skoledage og afskaffelse af understøttende undervisning	Skolerne i Norddjurs Kommune gør allerede brug af den midlertidige mulighed for at "konvertere" den understøttende undervisning til andre indsatser, f.eks. to-voksenordningen.
Frihed til lokale beslutninger om bevægelse i skolen, herunder afskaffelse af centralt krav om 45 minutters bevægelse	
Afskaffelse af centralt krav om lektiehjælp og faglig fordybelse	
Afskaffelse af centralt krav om fuld kompetencedækning i indskoling	
Afskaffelse af centralt krav om den obligatoriske projektopgave i 9. klasse	
Afskaffelse af krav om læseplaner i folkeskolen	
Mulighed for karakterer på 6. og 7. klassetrin	
Bedre mulighed for at inddrage frivillige foreninger	Udskolingsrammen: Skolerne styrker samarbejdet med fritids-, kultur- og erhvervslivet samt ungdomsuddannelser, Ungdommens Uddannelsesvejledning og Skoletjenesten.

	Glesborg Skole har et stærkt samarbejde med den lokale håndboldklub om morgentræning for elever i 6.-9. klasse.
Bedre praksis for brug af Aula	
Repræsentation af det lokale erhvervsliv mm. i skolebestyrelsen	
Ret til at skolebestyrelsen deltager i skoleudviklingssamtalen	Skoleudviklingssamtaler blev indført fra skoleåret 2022/23. Skolebestyrelserne inddrages i at udvælge, hvilke emner skolen bringer med til samtalen, og har dermed indflydelse på den udviklingsplan, som skolen aftaler med Skole- og Dagtilbudschefen (under implementering).
Kompetenceudvikling målrettet skolebestyrelserne	
Serviceeftersyn af kvalitetstilsynet	
Frihedskampagne , som skal bidrage til, at alle aktører får kendskab til både gældende og nye frihedsgrader, som indføres med aftalen.	

Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever

Initiativer i aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram	Igangværende eller planlagte indsatser i Norddjurs Kommune
Juniorlærere i udskolingen	<p>Udskolingsrammen: Øget brug af individuelle praktikforløb, hvor det kan styrke elevers motivation og trivsel.</p> <p>I første halvår af skoleåret 2023/24 har 43 elever været i individuelt tilrettelagte praktikker. Der arbejdes på at udvide ordningen på alle udskolingsskolerne.</p>
En markant investering i bedre faglokaler mv.	<p>§ 17, stk. 4-udvalget om folkeskolen: Aftaleteksten understøtter arbejdet med anbefaling 7 om at styrke skolernes fysiske læringsrum. Der laves en samlet strategi for anbefaling 5 og 7, hvor vi kobler specialpædagogisk kompetenceudvikling sammen med arbejdet med fysiske læringsmiljøer. I budgetaftalen 2024-2027 er der afsat 1,0 mio. kr. til forbedringer af fysiske læringsrum i Folkeskolen. Ovenstående behandles politisk i juni 2024.</p> <p>Skoleledelsen i Børneby Nord starter i det nye skoleår 2024/25 med en nytænkning af indretningen af struktureret læringsmiljøer, hvor klasserne er zone- og farveopdelt for at understøtte den aldersintegrerede undervisning og pædagogik.</p>
En halv milliard til bøger	
Flere praktiske fag og større valgfrihed i udskolingen	<p>Udskolingsrammen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skolens ledelse tager ansvar for at styrke fagprofessionelles kompetencer og anvendelse af praksisorienteret og eksperimenterende undervisning i alle fag, til alle elever, uanset fagligt niveau

Initiativer i aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram	Igangværende eller planlagte indsatser i Norddjurs Kommune
	<ul style="list-style-type: none"> • Skolerne tilbyder temaforløb for elever, der har brug for flere faglige udfordringer i samarbejde med de gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser i Grenaa. <p>Auning skole tilbyder linjer på 9. årgang, som giver eleverne større valgfrihed ift. at tone skoledagen (indenfor nuværende ramme).</p>
Teknologiforståelse som ny faglighed i folkeskolen	
Ny timetalsfordeling	
Lettelse af prøvetrykket i folkeskolen	Auning Skole og Børneby Midt har tilmeldt sig forsøget med en mere praktisk orienteret mundtlig prøve i dansk og matematik i dette skoleår 2023/24.
Erhvervspraktik til alle	<p>Udskolingsrammen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk praktik for alle elever på 7., 8. og 9. årgang i varierende omfang. I aftaleteksten lægges der op til obligatorisk praktisk på en årgang • Lærerne skal have kendskab til forskellige ungdomsuddannelser og praktikmuligheder • Indsatsen ”Praktik på erhvervsskoler” for udskolingslærere og UU-vejledere øger vidensniveauet og kompetencen til at vejlede elever i studievalg. <p>Der er god erfaring med brugen af praktikforløb på tværs af skolerne i kommunen. Tilbage meldingen er, at praktikken er med til at give eleverne motivation, oplevelse af succes og refleksioner til deres karrierelæring.</p> <p>Auning skole tilbyder en erhvervs- og praksisfaglig linje for 9. overgang, hvor eleverne også er ude i erhvervspraktik.</p>

Ro og rammer - nødvendigt for nogle, godt for alle

Initiativer i aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram	Igangværende eller planlagte indsatser i Norddjurs Kommune
Styrket indsats for de mest udfordrede elever i dansk og matematik	
Præcisering af regler med henblik på, at støtte kan gives til hele klassen	
Lovforberedende ekspertgruppe om regler på inklusions- og specialundervisningsområdet	<p>§ 17, stk. 4-udvalget: Den lovforberedende ekspertgruppe kan understøtte arbejdet med anbefaling 4 om at styrke almenområdet, så flere elever kan blive i almenundervisningen.</p>
Kompetenceudvikling i specialpædagogik, klasseledelse mv.	<p>§ 17, stk. 4-udvalget: Der laves en samlet strategi for anbefaling 5 og 7, hvor vi kobler specialpædagogisk kompetenceudvikling sammen med arbejdet med fysiske læringsmiljøer. I strategien udarbejdes et bud på, hvordan man kan styrke de specialpædagogiske kompetencer hos medarbejdere i almenområdet. I budget 2024-2027 er der afsat 0,5 mio. kr. til igangsættelse af kompetenceudviklingen. Ovenstående bliver politisk behandlet i juni 2024.</p> <p>Udskolingsrammen: Skolens ledelse skaber organisatoriske rammer, der understøtter lærernes samarbejde om udviklingen af forskellige undervisningsformer, der skaber deltagelsesmuligheder for alle elever, og som giver eleverne en aktiv rolle i deres hverdag.</p>
Flere pædagogiske kompetencer tæt på eleverne	<p>§ 17, stk. 4-udvalget: På baggrund af anbefaling 6 nedsættes en arbejdsgruppe, som har til opgave at afsøge mulighederne for at bringe kompetencer i Trivsel og Læring tættere på skolen. Baggrunden for anbefaling 6 er et ønske</p>

	om, at PPR skal have en mere nærværende og rådgivende rolle og bruge mindre tid på PPV'er. Ovenstående bliver politisk behandlet i juni 2024.
Pædagogisk indsatsplan	
Afskaffelse af krav om intelligenstest	
Forsøg med online-undervisning for børn med langvarigt bekymrende fravær	Der er en nysgerrighed på online-syge-undervisning for børn med langvarigt bekymrende fravær. Dette er præsenteres som et forslag til rådrukskataloget, som bliver politisk behandlet i Børne- og Ungdomsudvalget i maj 2024.
Undersøgelse af langvarigt bekymrende fravær	Projektet "På forkant med fravær" arbejder dataunderstøttende med fokus på skolefravær og arbejdet med tidligt forebyggende indsatser. Fokusset på langvarigt fravær er også en del af udviklingsplanerne mellem skolerne og Skole- og Dagtilbudschefen.
Drøftelse af Trivselskommissionens anbefalinger med relevans for folkeskolen	

Et styrket lærerværelse

Følgende initiativer er ikke en del af folkeskoleaftalen, derimod har forligskredsen noteret sig, at Uddannelses- og Forskningsministeren vil arbejde med følgende initiativer, som forligskredsen ser en sammenhæng med for at styrke lærerværelset:

- Styrke meritlæreruddannelsen
- Understøtte mulighederne for skolebaseret læreruddannelse, herunder Teach First-lignende ordninger
- Understøtte bedre videreuddannelsesmuligheder for lærere.

Initiativerne vil indgå i reformarbejdet vedrørende de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser sammen med udvikling og etablering af en psykologfaglig overbygningsuddannelse for lærere og pædagoger.